

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3059

Vragen van de leden **Kuiken** en **Asscher** (beiden PvdA) aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het bericht dat Facebook toch in de fout gaat met politieke advertenties uit het buitenland* (ingezonden 22 mei 2019).

Antwoord van Minister **Ollongren** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 19 juni 2019)

Vraag 1

Kent u het bericht «Bits of Freedom: «Facebook gaat de fout in met politieke advertenties»»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Herinnert u zich uw eerdere antwoorden op Kamervragen over de aanpak van nepnieuws en over nepadvertenties op Facebook die onze democratie ondermijnen (antwoorden ontvangen op 4 februari 2019 en 30 november 2018)?

Antwoord 2

Ja.

Vraag 3 en 4

Deelt u de mening dat uit het genoemde bericht blijkt dat het nog steeds eenvoudig mogelijk is om vanuit een land politieke advertenties gericht op een ander land op Facebook te plaatsen? Zo ja, hoe verhoudt zich dat tot de belofte van Facebook om dat onmogelijk te maken? Zo nee, waarom deelt u die mening niet? En zo nee, waaruit blijkt dan dat Facebook ook maar enige hindernis voor deze praktijk heeft opgeworpen?

Hoe verhoudt deze door Bits of Freedom aangetoonde praktijk zich tot de Code of Practice on disinformation van Facebook of andere afspraken met Facebook of beloften van dat bedrijf?

¹ <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2285561-bits-of-freedom-facebook-gaat-de-fout-in-met-politieke-advertenties.html>

Antwoord 3 en 4

Ik zie het als een verantwoordelijkheid van Facebook dat de gedane toezeggingen in de praktijk goed functioneren en zal hen hier op blijven aanspreken. Ik vind het positief dat partijen als Bits of Freedom de maatregelen uit de gedragscode toetsen en ben van mening dat het Facebook nuttige informatie biedt om de uitvoering van de gedragscode te verbeteren. Wel is het teleurstellend dat het kennelijk vrij eenvoudig is om de gedane toezeggingen te omzeilen, waardoor de technische kant van de toezegging niet goed afgedekt lijkt te zijn.

In de *Code of Practice on disinformation* heeft Facebook zich gecommitteerd aan het transparant maken van politieke advertenties. Deze gedragscode is een vorm van zelfregulering en is door de verschillende ondertekenaars op verschillende manieren geïnterpreteerd. Google en Twitter staan bijvoorbeeld het plaatsen van politieke advertenties in andere EU lidstaten wel toe. Zoals ook aangegeven in mijn brief van 19 februari jl. (Kamerstuk 35 078, nr.26) beschikken zowel het kabinet als de Europese Commissie momenteel niet over de bevoegdheid om volledige transparantie van politieke advertenties van Facebook af te dwingen. Dit geldt ook voor de andere toezeggingen uit de gedragscode.

De gedragscode wordt aan het einde van dit jaar door de Europese Commissie en de Europese groep van regelgevende instanties voor audiovisuele mediadiensten (ERGA) en onafhankelijke expertise geëvalueerd. De Europese Commissie heeft daarbij aangegeven dat verdere acties, waaronder maatregelen van regelgevende aard, voorgesteld kunnen worden als de uitvoering van de gedragscode onvoldoende blijkt.

Vraag 5

Deelt u de mening van de woordvoerder van Bits of Freedom dat «Facebook geen betrouwbare gesprekspartner [is] gebleken. Deze keer deden ze zelfs beloften in de Tweede Kamer. Daarmee zijn Kamerleden voorgelogen»? Zo ja, waarom? Zo, nee waaruit blijkt dan dat in het kader van dit onderwerp Facebook wel een betrouwbare gesprekspartner is?

Antwoord 5

Facebook heeft, zoals eerder beloofd, voor de verkiezingen van het Europees parlement de maatregelen uitgerold die voor meer transparantie van politieke advertenties zorgen. Het is spijtig dat er in de uitvoering van deze maatregelen onvolkomenheden zitten en ik roep Facebook dan ook op om deze aan te pakken. Om de gewenste transparantie te creëren is het immers van belang dat de maatregelen effectief zijn.

Vraag 6

Deelt u de mening van de vragenstellers en de in het bericht genoemde woordvoerder van D66 dat «het moment nu [is] aangebroken dat we de stap van zelfregulering en het vertrouwen op de belofte van bedrijven, in gaan ruilen voor wetgeving»? Zo ja, op welke termijn kan de Kamer een wetsvoorstel tegemoet zien? Zo nee, waarom niet en waarom vertrouwt u zelfregulering door Facebook nog wel en hoe lang gaat u zelfregulering nog een kans geven?

Antwoord 6

De inzet van het kabinet is tot nog toe gericht op zelfregulering, aangezien dit de verantwoordelijkheid bij deze bedrijven zelf neerlegt. Bovendien heeft dit ook op korte termijn meer transparantie opgeleverd. Wel ben ik op dit moment bezig een inventarisatie te laten doen van de huidige wet- en regelgeving op het gebied van het tegengaan van desinformatie. Wat betreft desinformatie moet eerst in kaart gebracht worden wat mogelijk is met deze huidige wet- en regelgeving. De resultaten van deze inventarisatie worden na de zomer verwacht.

De gevolgen van een eventueel wetgevingsvoorstel, bijvoorbeeld over de maatregelen die in de Europese gedragscode tegen desinformatie worden genoemd, dienen goed uitgewerkt te worden. Regulering moet bijvoorbeeld niet alleen van toepassing zijn op Facebook, maar ook op de andere techbedrijven. Tegelijkertijd dient het geen hoge barrière op te werpen voor nieuwe toetreders tot de markt waardoor concurrentie bemoeilijk wordt. Ik ben daarom van plan om binnenkort het gesprek aan te gaan met enkele

experts om te spreken over wat er nodig is om de beloftes van techbedrijven over transparantie en controleerbaarheid eventueel af te dwingen.